

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1098

Vragen van het lid **Baudet** (FVD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over de beveiliging van Joodse gemeenschappen in Nederland (ingezonden 9 november 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 14 december 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 949.

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van het artikel «Oostenrijk verdrievoudigt de uitgaven aan de bescherming van de Joodse gemeenschap»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3

Erkent u dat de Joodse gemeenschap in Nederland te maken heeft met een verhoogd dreigingsniveau voor terreur?²

Erkent u dat de niet-aflatende dreiging uit radicaal-islamistische hoek richting de Joodse gemeenschap in Nederland een veiligheidsrisico vormt voor Joodse publieke plaatsen en instellingen, zoals bijvoorbeeld scholen, synagogen, winkels en culturele centra?³

Antwoord 2, 3

Het dreigingsniveau staat in Nederland op 3 («aanzienlijk») op een schaal van 5. Nederland kent geen specifieke dreigingsniveaus voor personen, organisaties en objecten. Joodse instellingen zijn een potentieel doelwit voor geweld zowel uit rechts-extremistische als uit radicaal-islamistische hoek. Wat

¹ «Jewish Telegraphic Agency» d.d. 11 September 2020 «Austria to triple its spending on Jewish community security»: <https://www.jta.org/quick-reads/austria-to-cover-jewish-community-entire-security-costs-of-about-4-7-million-annually>

² BLEW-Adviesorgaan ter bescherming van de Joodse Gemeenschap in Nederland. Dreigingsrapport van Juni 2020: <https://www.blew.nl/wp-content/uploads/2020/06/Dreigingsrapport-2020.pdf>

³ NCTV: Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland 52 Mei 2020 p22: «Ook kan een (licht) stimulerende werking uitgaan van de (hernieuwde) oproep om aanvallen op joden wereldwijd en op de staat Israël uit te voeren.» https://www.nctv.nl/binaries/nctv/documenten/publicaties/2020/05/07/dreigingsbeeld-terrorisminenederland-52/DTN52_Definitief.pdf

jihadistisch-terroristische aanslagen betreft, was in de periode 2004–2018 minder dan 5% van de 112 aanslagen in het Westen gericht tegen een doelwit met een joods signatuur.⁴ Daarmee is er sprake van een veiligheidsrisico voor de joodse gemeenschap. Binnen dat kader zijn de beveiligingsmaatregelen die eventueel getroffen zijn, passend.

Vraag 4

Hebt u kennisgenomen van het artikel «Crisiscentrum vraagt om extra waakzaamheid voor joodse gemeenschap in Antwerpen»?⁵ Kunt u aangeven of wat u betreft dezelfde waakzaamheid geboden is voor de Joodse gemeenschap in Nederland?

Antwoord 4

Ik heb kennisgenomen van het artikel. Door inlichtingen- en veiligheidsdiensten wordt de veiligheidssituatie ten aanzien van joodse gemeenschap scherp gemonitord. Indien dreiging en risico daar aanleiding toe geven kunnen de lokale autoriteiten passende maatregelen treffen. Na de aanslagen heeft de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) erop gewezen dat alertheid geboden blijft omdat het actuele dreigingsniveau in Nederland uitdrukt dat ook hier een aanslag voorstelbaar blijft.

Vraag 5, 6

Kunt u toelichten welke speciale maatregelen of financiële middelen reeds worden ingezet door de rijksoverheid of door lokale overheden ter bescherming van potentiële Joodse doelwitten in Nederland? Welk gedeelte van de kosten wordt door overheidsinstellingen gedragen en welk gedeelte door de Joodse gemeenschap?

Bent u bereid om net zoals Oostenrijk voortaan de volledige kosten van de bescherming van Joodse instellingen te vergoeden?

Antwoord 5, 6

Over welke beveiligingsmaatregelen getroffen worden, kan ik zoals bij uw Kamer bekend geen uitspraken doen. Naar aanleiding van de aanslag op een joods museum in Brussel is in 2014 is door de Nederlandse rijksoverheid een bedrag van 1,5 miljoen euro vrijgemaakt om het weerstandsniveau bij joodse instellingen te verhogen; deze bijdrage is destijds is aangevuld door betrokken gemeenten. Met deze bijdragen zijn de locaties van de joodse gemeenschap in de gelegenheid gesteld om een basisweerstandsniveau te behalen. Deze uitzonderlijke bijdrage is in 2017 beëindigd. De getroffen maatregelen en de eerder verstrekte financiering voor de joodse instellingen passen bij de aard van de dreiging en risico. Uitgangspunt is dat personen en organisaties in eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor hun veiligheid. Wanneer organisaties niet op eigen kracht voldoende weerstand kunnen bieden kan de overheid aanvullende beveiligingsmaatregelen treffen. De verantwoordelijkheid voor de beveiliging van joodse instellingen en de financiering daarvan is decentraal belegd. Ik zie op dit moment geen aanleiding om de mogelijkheden voor een financiële tegemoetkoming opnieuw te verkennen.

Voor religieuze instellingen is het handboek religieuze instellingen beschikbaar. In dit «Handboek Veiligheid religieuze instellingen» is aandacht besteed aan dreigingen en incidenten waarmee religieuze instellingen geconfronteerd kunnen worden. Het doel van dit handboek is om veiligheidsbewustzijn te creëren en handvatten aan te reiken om, in het kader van preventie, te kijken naar de veiligheid binnen religieuze instellingen.

Vraag 7

Kunt u duidelijk uw redenering toelichten waarom u al dan niet wenst over te gaan tot het beter beveiligen van de Joodse gemeenschap in Nederland?

⁴ <https://www.aivd.nl/documenten/publicaties/2019/05/21/aivd-publicatie-doelwitten-in-beeld-vijftien-jaar-jihadistische-aanslagen-in-het-westen>

⁵ «Provinciale Zeeuwse Courant» d.d. 9 Oktober 2019: «Crisiscentrum vraagt om extra (...)» <https://www.pzc.nl/antwerpen/crisiscentrum-vraagt-extra-waakzaamheid-voor-joodse-gemeenschap-in-antwerpen-a821417c/>

Antwoord 7

Gelet op de dreiging richting joodse instellingen in Nederland heeft de rijksoverheid samen met de lokaal bevoegde gezagen structureel aandacht voor de beveiliging van de joodse gemeenschappen in Nederland. De getroffen maatregelen passen bij de dreiging en het risico. Een wijziging in het dreigingsbeeld kan ertoe leiden dat er door de lokale autoriteiten andere maatregelen getroffen worden.